

In memoriam

Under 1981 avled sju personer med nära anknytning till Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund och dess verksamhet, nämligen förre bankdirektören Karl Arosenius, Enköping, professor em. Henrik Cornell, Stockholm, förre fabrikören Gottfrid Fredlund, Alunda, förre förste bibliotekarien Gustaf Holmgren, Uppsala, fru Elsa Lidberg, Örsundsbro, förre riksantikvarien Martin Olsson, Stockholm, och förre landsantikvarien Nils Sundquist, Uppsala. Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund bevarar minnet av dessa personer och deras insatser för föreningen och dess intressen i största tacksamhet. Nils Sundquists minne tecknas på annan plats i denna årsbok.

KARL AROSENIUS

Karl Arosenius avled i mars i en ålder av 94 år. Han var född på Nynäs gård utanför Enköping. I Enköping kom han senare under lång tid att verka som bankman. I denna stad var Karl Arosenius också politiskt verksam samtidigt som han var engagerad i en rad ideella organisationer. Bl. a. var han under 1940-talet ledamot av Upplands fornminnesförenings styrelse.

HENRIK CORNELL

Henrik Cornell, som var född i Njurunda i Västernorrlands län 1890, gick bort i januari. Efter doktorsdisputation i konsthistoria 1918 blev han samma år docent i ämnet vid Uppsala universitet. Under studie- och docentåren var Henrik Cornell också mycket aktiv inom studentlivet. Bl. a. var han i början av 1920-talet Uppsala studentkårs ordförande. Från 1931 till 1957 var han innehavare av Anders Zorns professur i nordisk och jämförande konsthistoria vid dåvarande Stockholms högskola. Henrik Cornells namn är i Uppland förknippat med framför allt de många stora bokverk han gav ut tillsammans med Sigurd Wallin om de uppländska medeltida kyrkomålarna. Henrik Cornell var fornminnesföreningens hedersledamot.

GOTTFRID FREDLUND

Gottfrid Fredlund avled i juni i en ålder av 95 år. Han var född i Rasbokil och flyttade redan som barn till Alunda, där han sedan bodde och arbetade till sin död. Han var verksam först som bonde och sedan som ledare för en av honom startad snickerifabrik. Vid sidan härom var han mycket aktiv inom både församlings- och det kommunala arbetet. Gottfrid Fredlund hade ett starkt intresse för hembygden och mer än 55 år ägnade han sig åt att utforska Alundabygdens historia. För denna insats tilldelades han Upplands fornminnesförenings förtjänstmedalj.

GUSTAF HOLMGREN

Gustaf Holmgren avled i mars. Han var född år 1900 i Uppsala och kom att bo och verka där hela livet. Efter studier vid universitetet var han några år på 1920-talet föreståndare för Uppsala stadsbibliotek. År 1934 knöts Gustaf Holmgren till universitetsbiblioteket i Uppsala, där han senare blev förste bibliotekarie och chef för handskriftsavdelningen. I sin forskning ägnade sig Gustaf Holmgren i stor utsträckning åt uppländsk historia, särskilt kring topografi och personer. Hans uppsatser om Mora sten och om bondeståndets talman Per Eriksson i Edinge ingår i föreningens tidskrift. Gustaf Holmgren tillhörde också den grupp inom Upplands nation som på 1920-talet mycket aktivt engagerade sig för bevarandet av Härkeberga kaplansgård och skapandet av Disagården i Gamla Uppsala. För sina av starkt engagemang präglade insatser inom hembygdsvården och inom den uppländska forskningen hedrades Gustaf Holmgren på 1930-talet med ständigt medlemskap i Upplands fornminnesförening.

ELSA LIDBERG

Elsa Lidbergs namn är för otaliga skaror förknippat med Mor Lottas gård i Kvek, fornminnesföreningens friluftsmuseum utanför Örsundsbro. Elsa Lidberg, som gick bort i oktober, var född 1892 i Kvek och här levde hon ända till de sista åren av sitt liv. Under många år gjorde hon vår förening ovärderliga tjänster både vid tillsyn och vård och inte minst vid visningar av Lottas gård. Hennes visningar var så levande och inspirerande att många identifierade henne med Mor Lotta. Elsa Lidberg fick mottaga föreningens förtjänstmedalj 1975.

MARTIN OLSSON

Martin Olsson gick bort i september, just fyllda 95 år. Han var född i Tensta i Uppland. Byggnadskulturen i den uppländska hembygden blev ett av hans första stora intresseområden. Redan tidigt på 1900-talet började han dokumentera äldre allmogebebyggelse i landskapet och resultatet av detta arbete, bl. a. uppmätningar och fotografier av numera helt försvunna gårdar och hus, publicerade han i "Allmoge och hemslöjd" 1915. Martin Olsson var både konsthistoriker och arkitekt, och han står som författare till en rad grundläggande arbeten om svenska monumentalbyggnader från framför allt medeltid och vasatid, bl. a. de stora slotten i Stockholm och Kalmar. Under åren 1918–1946 innehade han professuren i svensk arkitekturhistoria vid Konsthögskolan i Stockholm och mellan 1946 och 1952 var han riksantikvarie. Martin Olsson var sedan många år fornminnesföreningens hedersledamot.

Ola Ehn